

NOVADNIEKS

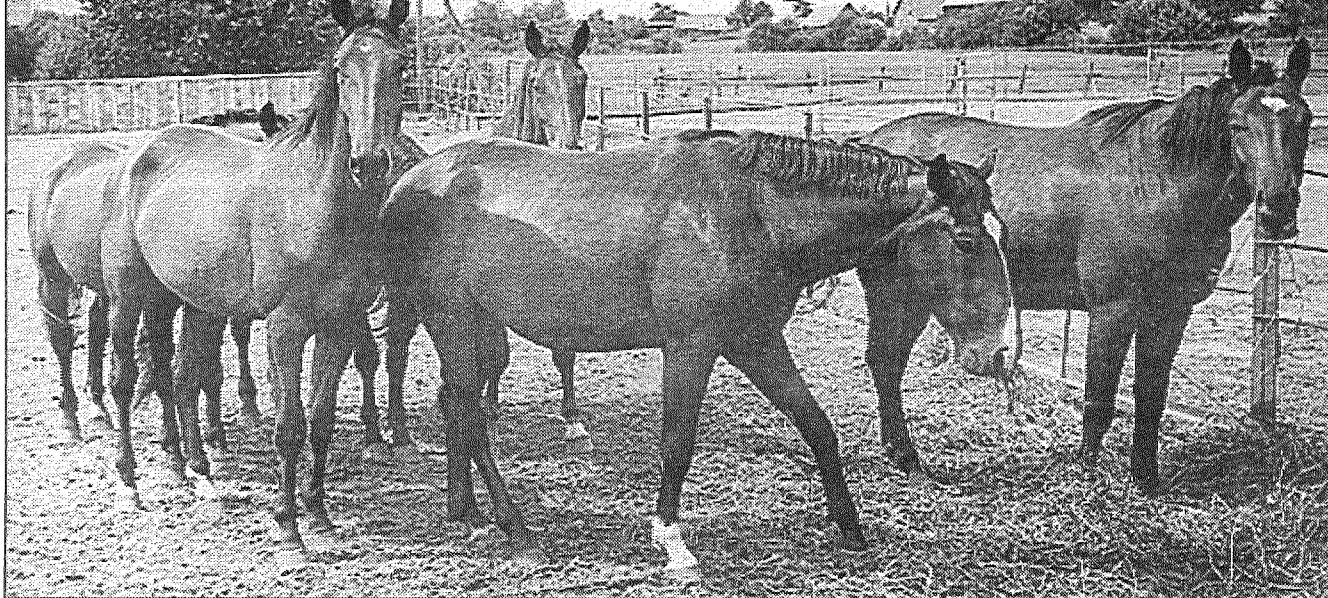
PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 55 (6772)

• Sestdiena, 1997. gada 26. jūlijs

• Cena Ls 0,16

Rufs un citi...

...mājo paju sabiedrības agrofir-
mas «Turība» zirgaudzētavā. Šķiet, «Novadnieka» lasītā-
jiem jau zināms, ka Rufs ir skaistais, lep-
nais ērzelis, kurš nesen notikušajā lauk-
saimniecības izstādē Viļānos tika atzīts par
labāko zirgu un apbalvots ar zelta medaļu
un diplomu. Un ne velti, jo zirgu audzēša-
nai «Turībā» ir dziļas saknes un spēcīgas
tradīcijas.

Ar šo nozari Riebiņos nodarbojas kopš
sešdesmito gadu beigām, kad saimniecībā
audzētie Latvijas smagie braucamzirgi bi-
ja vieni no labākajiem. Astoņdesmitajos
gados agrofirmā zirgu skaits sasniedza
gandrīz trīs simtus. Lielākā daļa no tiem bi-
ja darba zirgi, kādus te pašlaik vairs ne-
audzē (nepieciešamības gadījumā darbam
izmanto vaislas ķēves un ērzēļus).

Tagad paju sabiedrība specializējusies
galvenokārt sporta zirgu audzēšanā un no-
darbojas ar to kopš astoņdesmito gadu
beigām. Toreiz arī tika ievesti pirmie ek-
sempļāri šķirnes uzlabošanai. 1989. gadā
no Vācijas atveda arī Rufu — Oldenburgas
šķirnes ērzēli.

Astoņdesmito un deviņdesmito gadu mi-
jā Riebiņos uzmanība tika pievērsta uni-
versālā tipa zirgu audzēšanai, kurus izman-
to dažādās sporta disciplīnās un braukšanai
— tā sauktos kariešu zirgus — elegantus
un pakļāvīgus, ar labdabīgu raksturu.

Vai zirgu audzēšana paju sabiedrībai ir
finansiāli izdevīga? Zootehniķis Juris
Astičs teica, ka par īpašu izdevīgumu runāt
nevar, taču iztiek bez zaudējumiem. Vēl
nesen vietējais tirgus bija ierobežots, un
zirgus pirka maz. Bet audzēt darba zirgus
bija neizdevīgi, jo to tirgus cena bija zemā-
ka par pašizmaksu.

Pēdējos gados zirgus audzē galvenokārt
eksportam — uz Vāciju, Dāniju, Holandi.
Taču nu jau sāk pavērties plašākas iespējas
tepat Latvijā. Interesi izrāda arī Igaunijas un
Lietuvas zirgaudzētāji. Pašlaik paju sa-
biedrībā ir 118 zirgi, viņus aprūpē pieci
kopēji un trīs treneri.

Daudzus pašmāju un ārzemju pircējus
interesē Rufa pēcnācēji. To skaits šogad
jau sasniedzis deviņdesmit vienu, un viņos
rit tādu pasaulslaveno vaislinieku asinis,
kuriem raksturīgas augstas darba spējas.
Paju sabiedrības zirgi sevi lieliski parādījuši
daudzās sporta disciplīnās, izceļas ar labu
gaitu, lecienu, pakļāvīgu raksturu.

Zirgu cenas ir ļoti dažādas. Labs sporta
zirgs maksā vidēji no 1000 līdz 1500 la-
tiem. Ārzemju pircēji gatavi maksāt, sākot
ar 1000 vācu markām. Taču pārdot zirgu
lētāk par pieciem simtiem latu paju sabied-
rībai ir neizdevīgi.

«Turībā» audzētie zirgi ar labiem panā-
kumiem piedalās dažādās sacensībās un
lauksaimniecības izstādēs. To pierādīja arī
izstāde Viļānos, kuras rezultātus Juris
Astičs vērtēja ļoti atzinīgi kā skaistu un liet-
derīgu pasākumu, kas ir būtisks stimuls
Latgales lauksaimniecības attīstībai.

Zirgu sporta sacensības tiek organizē-
tas arī Riebiņos. Tās pulcina galvenokārt
Latgales rajonu zirgaudzētājus un šo skais-
to dzīvnieku mīļotājus. Pagājušajā gadā
sacensībās spēkus izmēģināja arī zirgi no
zemnieku saimniecības «Raipole», no Lu-
dzas rajona SIA «Cerība», arī no Burtņie-
kiem un Rīgas. Interesi par sacensībām iz-
rādīja ne tikai saimniecības, bet arī indivi-
duālie zirgu audzētāji.

Sacensības bija arī šogad — 22. jūnijā
tajās pārbaudīja, uz ko spējīgi jaunzirgi no

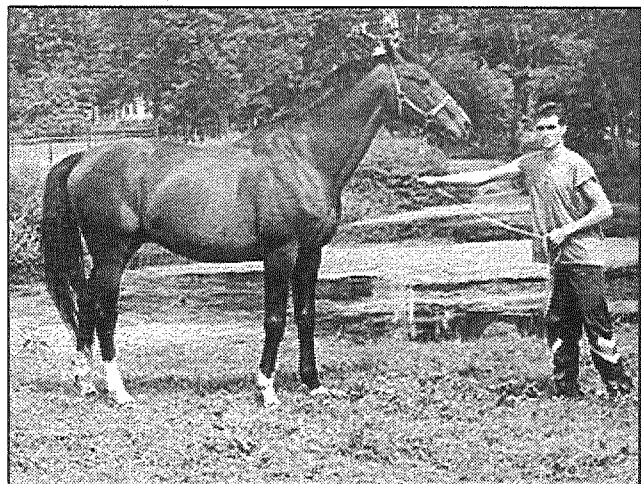

● Paju sabiedrībā agrofirmā «Turība» zirgu audzēšanai ir dziļas sak-
nes un spēcīgas tradīcijas, un viens
no tiem, kas par to gādā, ir zooteh-
niķis Juris Astičs.

«Turības» un «Raipoles» stalliem. Bet paš-
laik Riebiņos karsts darba periods, zirgu
kopēji visas pūles velta tam, lai sarūpētu
sienu un sagatavotu stallus ziemai.

Kā uzsvēra Juris Astičs, lai izaudzētu
labu zirgu, nepieciešama augstvērtīga ba-
rība, labi apstākļi. Taču ļoti liela nozīme ir
arī labvēlīgai un saudzīgai atmosfērai zirg-
audzētavā. Un Riebiņos tāda ir.

J.Radziviloviča
J.Silicka foto

● Jaunzirgu
treneris Atis
Černovskis
demonstrē
paju sabiedrības
Agrofirmas
«Turība»
zirgaudzētavas
lepnumu — ērzēli
Rufu.

ZIŅAS

Preiļu domes privatizācijas komisijai jauns priekšsēdētājs

Kā «Novadnieks» jau informēja, Preiļu
pilsētas domes privatizācijas komisijas
priekšsēdētājs Vladimirs Haritonovs no
komisijas priekšsēdētāja un locekļa pienā-
kumiem tika atbrīvots sakarā ar savu lielo
aizņemtību. Viņa vietā 9. jūlija padomes
sēdē tika ievēlēts deputāts Jānis Anspoks.

18. jūlijā notika privatizācijas komisijas
sēde, kurā par komisijas priekšsēdētāju
izvirzīja Jāni Anspoku. Tam piekrita arī
deputāti, un pilsētas domes sēdē par priva-
tizācijas komisijas priekšsēdētāju apstip-
rināja Jāni Anspoku — deputātu no De-
mokrātiskās partijas «Saimnieks» saraksta.

Pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» īpašumi palielinās

Sakarā ar to, ka Preiļu pilsētas dome ne-
sen pārņēma savā īpašumā no rajona pa-
domes kultūras namu, līdz ar to domes
pārziņā nonāca arī visa pārējā manta. Bet
tai ir vajadzīgs konkrēts saimnieks. Un tas
ir pašvaldības uzņēmums «Saimnieks»,
kura bilancē ar domes lēmumu tika nodota
Preiļu parka estrāde, kultūras nama garāžas
un divi autobusi «Kuban».

Daži domes deputāti gan nogrozīja gal-
vas, jo pārņemt un izmantot autobusus
«Kuban» nozīmē atvērt un vairs neaizvērt
maciņu benzīna iegādei, jo abas mašīnas ir
vēl no tiem laikiem, kad lētāis padomju
benzīns pludzoja straumēm.

Kurinās par parādu

Viens no lielākajiem nodokļu parādnie-
kiem Preiļu domei ir SIA RBKK. Domes
sēdē deputāti izskatīja jautājumu par to,
ka SIA RBKK gatava slēgt līgumu par
Preiļu 2. vidusskolas apkuri 1997./98. mā-
cību gada laikā uz parāda rēķina.

Deputāti pret šāda līguma slēgšanu ne-
iebilda, jo tādā gadījumā skolas budžetā
apkurei paredzēto naudu varēs izmantot
citiem mērķiem.

Piekrita dzēst savstarpējos parādus

1994., 1995. un pēc tam arī 1996. gadā
«Preiļu SCO» celtnieki strādāja toreiz vēl
Preiļu 1. vidusskolā, remontēja telpas, cēla
piebūvi. Norēķināšanās ietilga, un skola
celtniekiem palika parādā krietnu summu.

Tagad Preiļu 1. pamatskola un «Preiļu
SCO» ir vienojušies, ka par veiktajiem re-
montdarbiem 4123,57 latu apmērā varētu
tikt dzēsts skolas parāds celtniekiem. Bet
par attiecīgu summu jāsamazina arī «Preiļu
SCO» īpašuma un zemes nodokļa parāds
pilsētas domei. Domes deputāti šādai ide-
jai piekrita.

L.Kirillova

Kredītu piešķīra, bet kontrolēs stingri

23. jūlijā Pašvaldību aizņēmumu un ga-
rantiju kontroles un pārraudzības padome
pēc ilgām un smagām sarunām tomēr de-
vusi atļauja Preiļu pilsētas domei 70 000
latu liela kredīta ņemšanai. Nauda vaju-
dzīga nākamajai apkures sezonai nepie-
ciešamā mazuta iegādei.

Kā informēja domes priekšsēdētājs Vla-
dimirs Ivanovs, pārraudzības padome uz-

skatot, ka Preiļos esot visai bezcerīgs stā-
voklis ar iepriekšējo kredītu atdošanu. Do-
mes priekšsēdētājs tomēr esot pratis pār-
liecināt padomes locekļus, ka situācija
vērsama par labu. Atļauja dota tikai ar no-
runu, ka Pašvaldību aizņēmumu un garan-
tiju kontroles un pārraudzības padome stingri
sekos kredīta atdošanas gaitai.

L.Kirillova

Stariņš, kas sasilda

Ne jau katram no mums dzīve ir tik gaiša un saulaina, kā to gribētos. Gadās arī aukstas un lietainas dienas. Un lietus list ne jau ārpusē, aiz loga, bet gan cilvēkā pašā, viņa dvēselē. Skumji, ka tā ir. Divkārt skumjāk, ja tas jāpiedzīvo bērnam, jo viņam ir pārāk maz prieka tāpēc, ka pieaugušajiem pietrūkst iespējas vai vēlēšanās iedziļināties mazā cilvēka pārdzīvojumos, emocionālajā un sadzīviskajās vajadzībās. Bet izrādās, arī šajā gadījumā bērnam var uzdevināt patiesu prieku, liekot atspīdēt viņa dzīvē gaismas, saules, sirdssiltuma stariņam.

Šonedēļ divdesmit piecu mazo preiliešu dvēselītes sildīja «Stariņš» — darba un atpūtas nometne maznodrošināto ģimeņu bērniem. Tās projekta vadītāja bija nepilngadīgo lietu inspektore Elma Aksjonova. Viņa pastāstīja, ka nometnē, kas darbojās no 21. līdz 25. jūlijam, piedalījās galvenokārt Preiļu 2. vidusskolas audzēkņi vecumā no 8 līdz 15 gadiem. Ar bērniem kopā bija nometnes vadītāja Irina Kovaļenko un audzinātāja Ļubova Lavrenova.

Katrai dienai bija sastādīta plaša programma, kas ietvēra gan darbu, gan atpūtu, un, apvienojot patīkamo ar lietderīgo, centās panākt, lai ikviena stunda būtu piepildīta un interesanta. Diena sākās ar līniju plkst. 9, bet plkst. 18 bērni iepazīs sevī un citus ar dažādu spēļu un psiholoģisko testu palīdzību. Tad arī atklājās, ka tie, kurus uzskatīja par agresīviem un ļauniem, patiesībā tādi nemaz nebija. Arī tos, kas ir policijas uzskaitē, patiesībā par agresīviem un rupjiem izveidojuši apstākļi, pedagoģiskās uzmanības trūkums. Nokļuvuši citā vidē, labvēlības pilnā atmosfērā, šie bērni bija pieklājīgi un sirsnīgi. Pirmdienas pēcpusdienā nometnes dalībnieki devās ekskursijā uz pilsētas parku un muzeju, bet pēc tam izklaidējās diskotēkā.

Otrdien bērni apmeklēja Preiļu siera rūpniecību, bet pēcpusdienā strādāja, sakopjot

pilsētas teritoriju, un no plkst. 16 skatījās videofilmās.

Trešdien visi čakli strādāja parkā un kā atlīdzību nopelnīja atpūtas braucienu uz ezeru. Ceturtdien par interesantu piedzīvojumu izvērtās ekskursija uz policiju, kur varēja pat izmēģināt šaušanu ar mazkalibra šauteni. Bet pēcpusdienā notika kultūras pasākums kinoteātrī «Ezerzeme» — iepazīšanās ar kinofilmu demonstrēšanas aparatūru un filmas «101 dalmācietis» noskaatīšanās.

Piektdien bērni sevi apliecināja svētkos, bet pēcpusdienā bija nometnes noslēgums.

«Vai tev te patīka?» jautājām nometnes jaunākajam dalībniekam — astoņgadīgam Vjačeslavam. «Jā!» sejiņa atplauka platā smaidā. Vienīgi žēl, ka nometne pastāvējusi tikai nedēļu, viņam gribētos, kaut būtu ilgāk. Projekta vadītāja pievienojās zēna domām, tomēr atzinās, ka arī nedēļu ilgā nometne — tas ir daudz. Tās organizēšanā ieguldīts ne mazums darba un pūļu.

Nometnes organizēšanai bija nepieciešams Ls 500. Pilsētas dome iedalīja Ls 200, bet Latvijas organizācija «Glābiet bērnus!» — Ls 100. Taču ar to bija par maz, tāpēc E. Aksjonova, būdama Latvijas organizācijas «Glābiet bērnus!» rajona nodaļas koordinatore, nometnes vajadzībām vāca ziedojumus. «Unibanka» nometnei piešķīra naudu, tāpat arī «Foto Maks». A/s «Preiļu siera» sponsorēja pienu produktus un dārzeņus, SIA «Jata» — maizi, A. Terentjeva uzņēmums (desu cehs «Liči») — desu izstrādājumus, SIA «Silakakts» — zivju kotletes, SIA «Arka» rūpējās, lai bērni katru dienu varētu naškoties ar gardām bulciņām, bet SIA «Salanga» dāvāja materiālus zīmēšanai — bloknodus, flomasterus, guašas krāsas — jo bērni piedalījās arī zīmēšanas konkursā. Liela pateicība pienākas arī zemnieku saimniecības «Mazie Gavari» saimniekam Jānim Gavaram, kas ziedoja 162 kg

● Nometnes «Stariņš» dalībnieki. Pēdējā rindā otrā no kreisās — nometnes vadītāja Irina Kovaļenko, pēdējā rindā no labās — audzinātāja Ļubova Lavrenova.

kartupeļu, 18 kg zirņu un 16 kg dārzeņu. Kāda zemiece bija laipni piedāvājusi zemenes.

Tā ar projekta vadītājas uzņēmību un atsaucīgu cilvēku palīdzību tika sagādāts viss nepieciešamais. Tas nemaz nebija viegli, taču, kā teica E. Aksjonova, «gribējas, lai «Stariņš» uzspīdētu.»

Nometne neapšaubāmi bija nepieciešama. Tās organizētāji centās dot bērniem to, kā viņiem trūkst. Un viņiem bieži trūkst visnepieciešamākā — vecāku gādības. Ne tikai emocionālā, bet arī tīri sadzīviskā ziņā — tas, ka, piemēram, nometnes pirmajā dienā daudzi bērni aizgūtēm ēda maizi, liecina, ka mājās viņi nesaņem pilnvērtīgu uzturu. Nometnē bērņus ēdināja četras reizes dienā, cenšoties nodrošināt ar uzturvērtīgiem bagātu ēdieniem. Veselībai par labu noteikti nāca arī atpūta un darbs svaigā gaisā, kā arī nometnē valdošais labvēlīgais noskaņojums. Reizēm gadījās, ka uz pasākumiem nāca līdzīgi arī kāda nometnes dalīb-

nieka brālītis vai māsiņa. Atteikts, protams, netika. Un tas vēlreiz pierāda, ka bērniem šī nometne ir vajadzīga.

Kādi tad bija tie bērni, kas piedalījās nometnē? E. Aksjonova atzina, ka jauki un labestīgi. Daudzi gan nākuši no tā sauktajām nelabvēlīgajām ģimenēm. Daži zēni savā uzvedībā tuvojās likumpārkāpuma robežai, taču tika brīdināti, ka pārkāpuma gadījumā viņus no nometnes izslēgs (un gribētu nākt vietā netrūktu). Taču ne jau tikai bērnus var vainot, ja viņi reizēm neuzvedas labi. Varbūt tieši tāpēc dvēselē labestīgi bērni saskarē ar citiem cenšas būt skarbi un agresīvi, ka viņi asi izjūt ģimenes siltuma trūkumu. Taču nometnē viņi nejutās lieki. Te bija, ko darīt. Bija cilvēki, kas par viņiem domāja un rūpējās. Un, šķiet, nometnē pavadītā nedēļa bērnu atmiņā paliks kā šīsvasaras skaistākās dienas. Kā jauks un silts saules stariņš.

Jolanta Radziviloviča
J. Silicka foto

Kādas iespējas Preiļu rajonā bērniem interesanti, jautri un arī lietderīgi pavadīt brīvo laiku? Labākajā gadījumā viņi atpūšas laukos, vasarnīcās, sliktākajā — tepat dzīvojamo māju pagalmos. Citu izvēles iespēju nav. Grūti pateikt, vai tas ir tikai materiālo līdzekļu trūkums vai neuzņēmība, nolaidība. Varbūt sākušies izsīkt entuziasti, cilvēki, kuri strādā priekšā, ne tikai sava labuma dēļ.

Eiškās ezera ūdensslēpotāju bāzē tomēr darbojas divas nometnes. Viena ir vasaras nometne Diānas Vucānes vadītajai ūdensslēpotāju grupīnai. Bērni gan atpūšas, gan trenējas.

Otra ir maksas nometne visiem bērniem, kuri vēlas. Pašlaik gan esot nokomplektētas jau vairākas grupas uz priekšu. Pārsvarā piedaloties bērni no Preiļiem, bet daži esot arī no rajona pagastiem. Nometnē bērni pavadā vienu nedēļu. Maksa ir 8 lati. Vienā grupīnā ir no 20 līdz 25 dalībniekiem. Ar bērniem darbojas divi pedagogi — Astrīda Vucāne un Diāna Vucāne. Notiek apmācības tenisa spēlē, peldēšanā. Bērni vēl spēlē tautas bumbu, basketbolu, volejbolu, skrien dažādas stafetes, paši atklājuši arī strītbola turnīru.

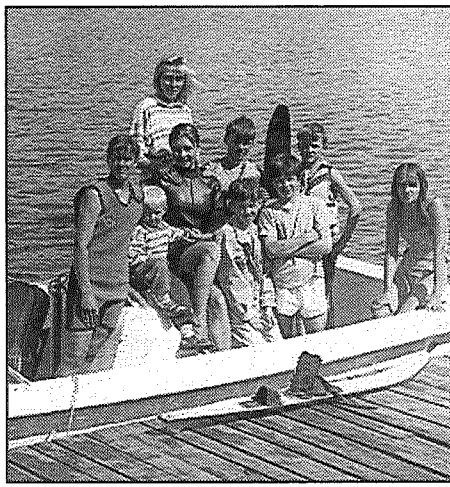
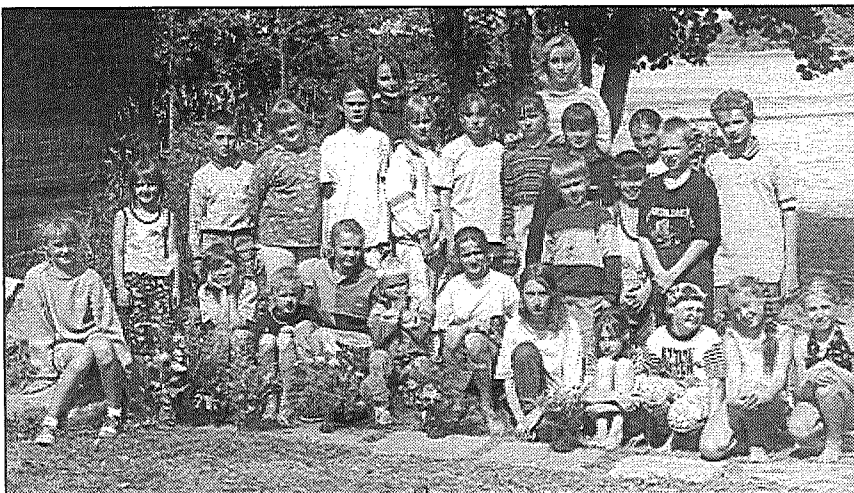
Kopā ar Astrīdu Vucāni viņi zīmē, veido ziedu kompozīcijas, iet pārgājienu. Paši

Skolēnu vasaras brīvdienas

nu jau pāri pusei

sev gatavojuši makšķeres un ķēruši zivis. Pašu sagādāto zivju zupu garšo kur nu labāk kā cita ķerto vai pirko. Bērni divreiz dienā tiek pabaroti. Katru rītu bērņus atved un vakarā atkal nogādā mājās. Viņu zīmējumos varēja redzēt tikai smaidošas sejas. Bērniem te patīk, daudzi gribot vēl un vēl.

Inese Pastare

● Pateicoties Diānai Vucānei un sponsoriem, ūdensslēpotāju grupīna var ne tikai trenēties, bet arī atpūties.

● Maksas nometnes bērni (attēls pa kreisi) saskumst tikai nedēļas nogalē, jo nometnē pavadītais laiks tuvojās beigām.

J. Silicka foto

Skatei gatavojas arī lauku kultūras darbinieki

«Sen gribējām rīkot sakoptāko lauku klubu un bibliotēku konkursu. Līdzīgi tam, kā tika vērtēti sakoptākie pagasti un lauku sētas. Konkurss ir labs stimuls sasparoties,» teica nu jau Preiļu pilsētas kultūras nama (bet pēc finansējuma līdz gada beigām, rajona kultūras nama) direktore Elvīra Brovacka.

Viņa pastāstīja, ka izstrādāts konkursa nolikums. Komisija pagastu kultūras namus, klubus un bibliotēkas apmeklēs no 22. līdz 30. septembrim. Bet oktobrī būs noslēguma pasākums ar rezultātu apkopošanu un lielu koncertu.

Pagastos vērtēs ne tikai to, cik saposta un glīta ir lauku kultūras iestāžu apkārtnē, telpas, bet arī metodisko darbu. Konkursa organizatori cer, ka pagastu padomju deputāti un priekšsēdētāji pievērsīs lielāku uzmanību klubiem, bibliotēkām, kas daudzviet atstāti kā pabērnu lomā, varbūt atradīs iespējas, lai saremontētu kaut vai kultūras namu tualetes.

1. oktobrī oficiāli sākas kultūras darbinieku sezona. Un viens no konkursa mērķiem — stimulēt sagatavošanos ziemas cēlienam.

L. Kirillova

Pārabbedītas nacionālā partizāna mirstīgās atliekas

Pagājušajā sestdienā pašā dienvidu Sutru kapos notika nacionālā partizāna Nikodema Prikūļa pārabbedīšana. Viņa mirstīgās atliekas šurp pārveda no Saunas kapiem.

Pārabbedīšanas ceremonijā piedalījās pagasta padomes, zemessardzes pārstāvji, kā arī ciemiņi no Nacionālo partizānu apvienības.

J. Radziviloviča

